

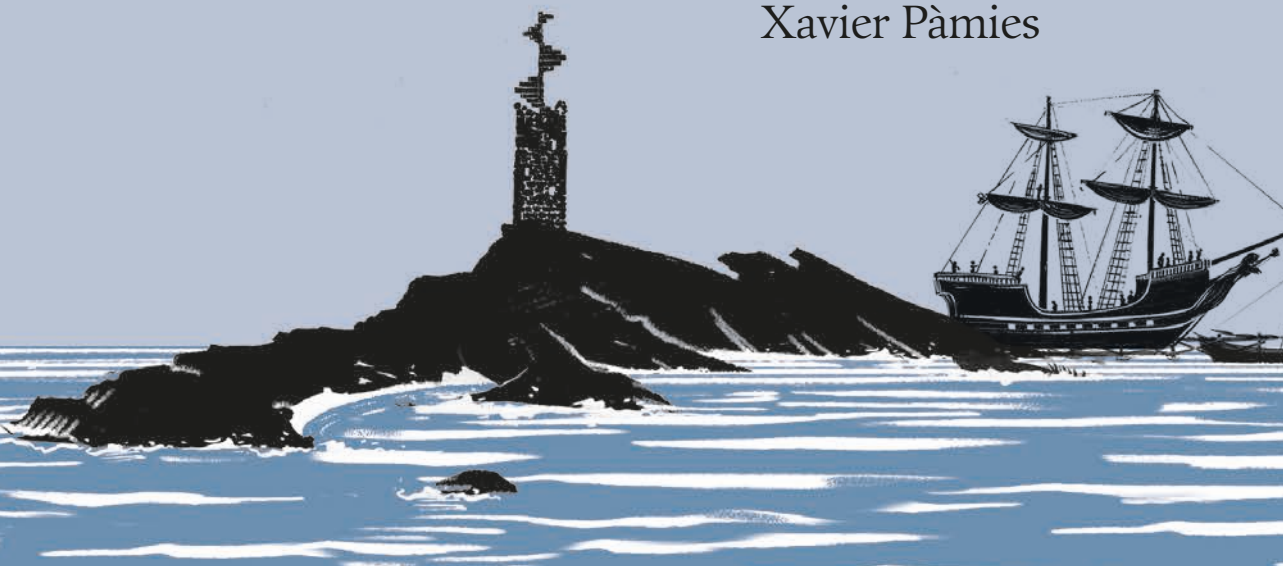
bam
bú

FRANCES HARDINGE

L'ILLA *del* MURMURIS

Il·lustracions
d'Emily Gravett

Traducció de
Xavier Pàmies

Editorial Bambú és un segell
d'Editorial Casals, SA

Títol original: *Island of Whispers*
Publicat per acord amb Macmillan Children's Books

© 2023, Frances Hardinge, pel text
© 2023, Emily Gravett, per les il·lustracions de coberta i interior
© 2024, Xavier Pàmies, per la traducció
© 2024, Editorial Casals, SA, per aquesta edició
Casp, 79 – 08013 Barcelona
editorialbambu.com
bambulector.com

Disseny de la col·lecció: Estudi Miquel Puig

Primera edició: setembre de 2024

ISBN: 978-84-8343-977-7

Dipòsit legal: B-11746-2024

Printed in Spain

Imprès a Índice, SL

Carrer D, 36 Sector C, 08040 Barcelona

Amb el suport del Departament de Cultura
i de la Institució de les Lletres Catalanes

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

El paper utilitzat en la impressió d'aquest llibre prové
de boscos gestionats de manera sostenible.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació
d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars,
llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de
Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments
d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).

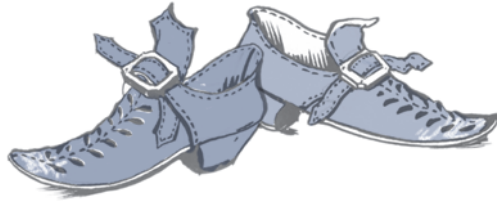

ÍNDEX

LES SABATES BLAVES	9
<i>L'EUGA GRISA</i>	24
GARGOTS DE SUTGE	41
LA PORTALADA BLANCA	58
SORRES D'ARGENT	75
LA FI DEL BRUIXOT MORAT, L'ETERNITAT DEL BRUIXOT BLANC	93
LA VERDOR DE L'HERBA	114

LES SABATES BLAVES

El matí de l'endemà de la mort de la filla petita del senyor de l'illa, la seva muller va anar a visitar el barquer. S'havia empolvorat les galtes banyades de llàgrimes, però encara tenia els ulls vermells quan li va allargar les sabates de la filla.

–Vetlla per ella –va dir només.

Sovint les famílies deien coses d'aquest estil, i el pare d'en Milo sempre donava la mateixa resposta.

–La faré arribar a port.

El pare d'en Milo no era gaire enraonador, però la gent sempre notava que te'n podies refiar. Era un barquer vell de cabells cendrosos,

però tenia als ulls una serenor quieta i severa com un cel hivernal de cap al tard. La dama va provar de somriure, va provar de parlar, però no va poder fer ni una cosa ni l'altra i se'n va anar.

Les sabates eren blaves i estretes, amb sivelles de llautó i les punteres pelades.

«Catorze anys», va pensar en Milo. «Igual que jo». Es va imaginar els dits de la noia tibant la corretja i rebregant-ne la pell una mica més cada dia. Es va imaginar els seus peus prims caminant decidits i confiats.

I no va poder estar-se de preguntar:

–¿És aquí?

–Ara ve –li va respondre el pare sense deixar de mirar per la finestra.

En Milo se li va acostar i va dirigir la vista cap a la grisa claror del matí. A la casa hi arribaven dos camins. L'un era cobert de sorra blanca i sal, i estava flanquejat de pedres grosses amb símbols màgics gravats perquè els vius hi poguessin passar sense por.

Encara s'hi podia veure la dama allunyant-se a pas viu, amb la mantellina gruixuda ocultant-li el cap inclinat. L'altre camí era de terra

volcànica i cendra, i estava moll de la pluja de la nit. En un primer moment en Milo no va veure ningú caminant pel camí gris, però sabia que el seu pare no s'equivocava mai. Trenta-cinc anys fent de barquer li havien ensenyat a pressentir els morts.

En Milo va parpellejar, i quan va tornar a obrir els ulls li va semblar que havia «vist» alguna cosa. O potser només se l'havia imaginat: una figura magra i batuda pel vent, embolcallada d'una peça de roba fosca, que avançava pel camí gris amb els blancs peus descalços...

–No miris –li va dir el pare mentre ajustava els finestrons.

–¿Les deso amb les altres? –va preguntar en Leif, el germà gran d'en Milo, agafant les sabates per les corretges amb una naturalitat que va fer venir angúnia a en Milo.

–Ja les deso jo! –va dir en Milo, endut per un rampell que el va sobtar a ell i tot.

–No –va dir el pare, en un to serè però categòric.

En Milo sabia el perquè d'aquella negativa. N'havien parlat molt sovint.

«No és només perquè en Leif sigui més gran», havia explicat un dia el pare a en Milo amb la seva franquesa lacònica. «Tu no estàs fet per ser barquer, ni tampoc ajudant de barquer. En Leif sap conservar la serenitat, i tu no. No puc comptar que sàpigues mantenir-te alerta».

A en Milo el van envair els sentiments de desengany i d'ineptitud de sempre. El pare tenia raó: quan transportaves els morts amb la barca havies d'estar tota l'estona vigilant. Havies d'estar prou alerta per veure quan els tenies a la vora, però era perillós percebre'ls més del compte. Si començaves a fer-te preguntes, o a imaginar-te què devien sentir, quedaves a la seva mercè. El cervell començava a entresentir-ne les veus, a lligar caps i a entendre el que deien. La curiositat podia fer-t'hi dirigir la vista, i que hi intercanviessis una mirada fatídica...

Tot això en Milo ho sabia, però no hi podia fer res. Quan tenia els morts a prop, el pensament se li disparava i es posava a preguntar-se coses, a imaginar i a fer-se fantasies.

En Leif, per la seva banda, era un noi alt, fort i dotat de poca imaginació. Havia nascut un dia serè sota un cel blau de primavera. Potser per això trobava tots els dies serens. No semblava que perdés mai els estreps, ni tan sols quan estava enmig d'una baralla. Hauria pogut ser un bon cavall de guerra, pensava a vegades en Milo: manyac i imperterrit encara que els canons retronessin per totes bandes.

En Leif se'n va anar amb les sabates i en Milo va quedar en silenci; i es va estar callat tota la mitja hora següent.

–No hi pensis més –va dir-li el seu pare.

Però en Milo no podia deixar de pensar en la noia morta. Va imaginar-se-la seguint en Leif descalça, incapaç de resistir-se a l'atracció de les sabates. Va sentir curiositat per saber si encara sentia el fred.

La boira era la causa, en opinió de tothom, que els morts no poguessin abandonar l'illa de Merlank. A la resta del món la gent es desprenia del cos com quan les papallones surten del capoll, i l'esperit se n'anava sense ser vist. Però a Merlank es quedaven.

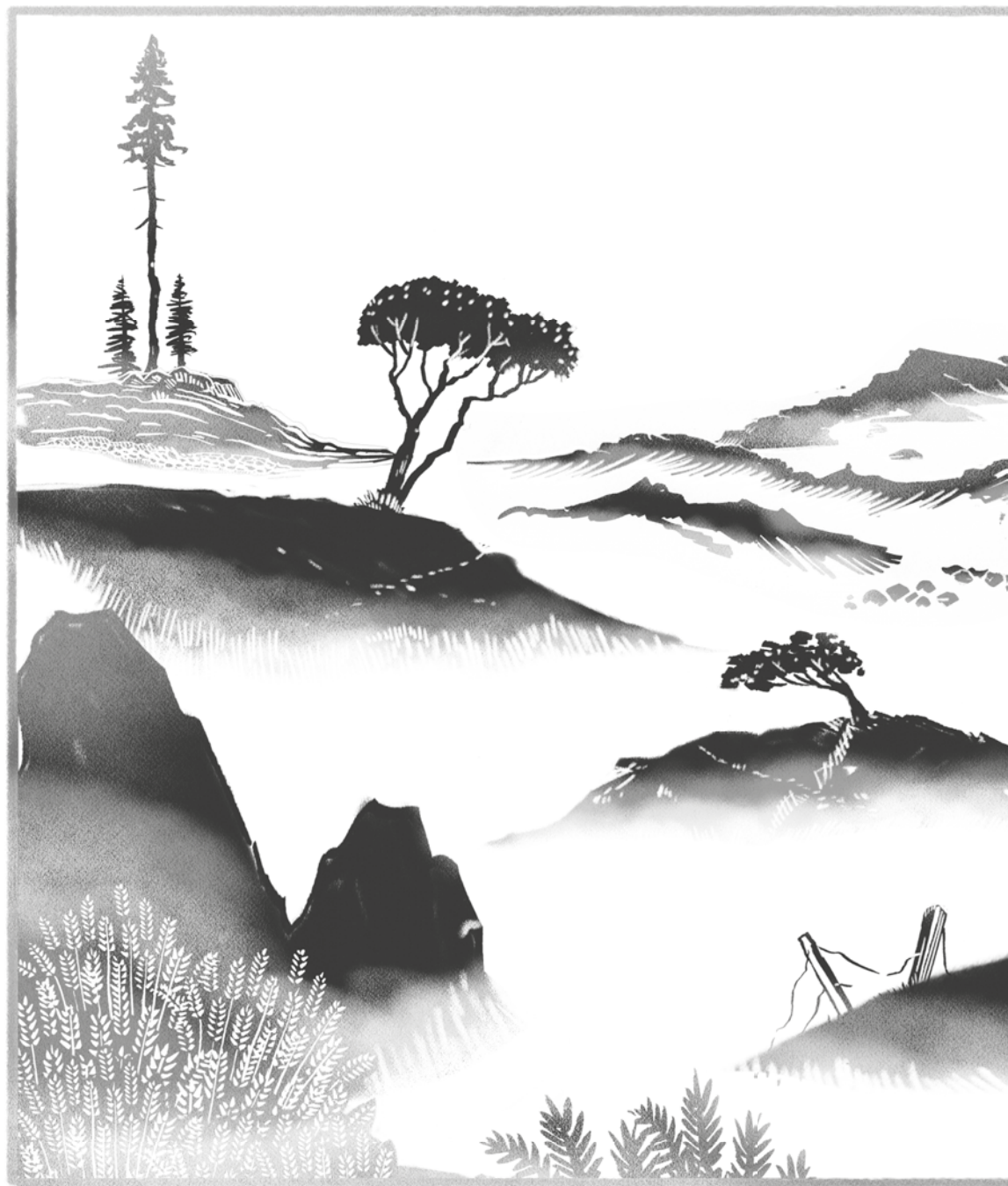
A vegades fins i tot als vius els costava no escoltar les boires i la seva orquestra gairebé imperceptible de ressons apagats. Però les orelles dels vius tenien moltes altres coses per escoltar, com el mar tranquil de la seva pròpia respiració, el càlid timbal del cor, la infinitat de cruixits i borbotel·ljos del cos ple de vida. Els morts no tenien res d'això que els distragués. Sentien tot el que la boira deia, s'hi entretenien més del compte, i els passava el moment en què se n'haurien hagut d'anar.

Després d'una mort, era cabdal que es duguessin les sabates de la persona morta al barquer com abans millor. Si no es feia, les sabates no trigaven a desaparèixer perquè el seu propietari les reclamava. Si el mort s'apropiava de les sabates no hi havia res que li impedís quedar-se vagant per l'illa.

Hi passejaven amunt i avall, però rara vegada se'ls veia. Obrien corriols nous enmig dels conreus i solcaven el fangueig de la vora dels rius. S'esquitllaven entre les tanques i hi deixaven les estaques mig tombades. Com que no trobaven el que buscaven, no paraven de caminar, i formaven tot de rutes obsessives que s'entrecreuaven. Per allà on anaven l'herba s'esgrogueïa de mica en mica, els conreus es feien malbé, les fruites es passaven, els peixos es morien.

El simple fet de veure'ls et podia matar. Qui tenia la mala sort de trobar-se un mort de cara i mirar-lo als ulls es posava malalt o es moria a l'acte.

La feina del barquer era ajudar els morts errants, i dur-los a l'illa de la Torre Enrunada, l'indret des d'on podien seguir el seu camí. Era l'única cosa que havia de fer; però era essencial. I tothom sabia, però ningú no ho deia, que el pare d'en Milo no podria fer aquesta feina sempre. Es cansava més, parlava menys i no semblava tan alt com en Milo el recordava de petit, perquè començava a caminar una mica encorbat.

Tothom també sabia que en Leif ocuparia el seu lloc quan arribés el moment. En Milo, encara que no li hauria entusiasmat haver de ser barquer, se sentia frustrat de no poder ajudar en res d'important. Li feia ràbia ser l'únic membre de la família que era massa feble per carregar la part de responsabilitat que li hauria hagut de correspondre.

Aquell vespre, quan la posta s'havia esmorteït fins a agafar un to de pernil fumat, el senyor de l'illa se'ls va presentar a casa exigint que li tornessin les sabates de la filla. Era una cosa que els parents del difunt feien a vegades, quan no estaven preparats per acomiadar-se'n. Però acostumava a ser una criatura, o un adolescent enamorat, no el senyor de Merlank amb la seva túnica, les cadenes d'or i els guants de pell de foca.

En Milo va quedar-se mirant per la finestra mentre el pare i el germà sortien a rebre el senyor.

–Ens hem equivocat –va dir el senyor, amb un somriure tan tens que la cara li devia fer mal–. La meva dona s'ha equivocat. La meva filla no és morta; està molt malalta però no és morta. M'heu de tornar les sabates; són les que més li agraden.

–No, no us heu equivocat –va dir el pare d’en Milo sense immutar-se. No era una persona insensible, però sí estrictament fidel a la veritat–. La vostra filla ha vingut cap aquí aquest matí, descalça, enmig de la boira. Està a punt per fer el viatge.

–Ho decidiré jo, quan està a punt –va dir el senyor–. Disposo de metges, d’homes savis, de persones que la poden ajudar.

–¿Bruixots? –El pare d’en Milo va arrufar el front per primera vegada–. ¿Confiaríeu l’ànima de la vostra filla a les promeses de doctors en màgia negra?

Sense alterar-se gens, en Leif va fer un pas endavant i es va situar al costat del seu pare com per protegir-lo. En Milo va vacil·lar, pensant que potser havia d’afegir-se’ls com a demostració de força. El senyor de l’illa no era jove ni fort, però havia vingut amb quatre criats corpulents amb lliurea i espasa a la cintura.

–Ens tornareu les sabates –va dir el senyor– i mirarem què hi podem fer. Si no serveix de res, us les retornarem d’aquí uns quants dies.

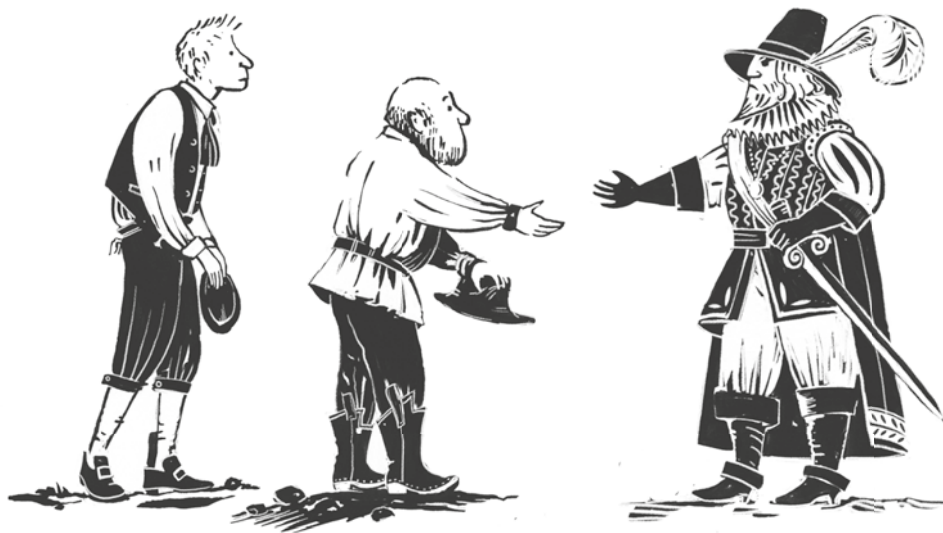
–No –va dir el barquer–. Aquesta nit m’embarco. Hi ha bona lluna, la mar és plana i tinc cinc esperits que s’esperen. Pot ser l’última ocasió abans de l’hivern.

–No ho penso permetre –va dir el senyor, amb una lluïssor de pena als ulls.

En Milo va veure que els criats desembeinaven l'espasa. Mentre avançaven cap a en Leif i el barquer, en Milo va passejar la vista per la cuina a la desesperada. ¿Què podia fer servir d'arma? En el mateix moment que agafava una escombria, a fora va sentir un xiscle.

Per la finestra va veure en Leif a terra, immobilitzat per tres dels criats. L'altre criat estava dret davant del cos immòbil del barquer, que estava estès de panxa a terra.

–Amb prou feines l'he tocat! –va exclamar el criat–. Se m'ha tirat a sobre, l'he esquivat, i ha caigut; i...

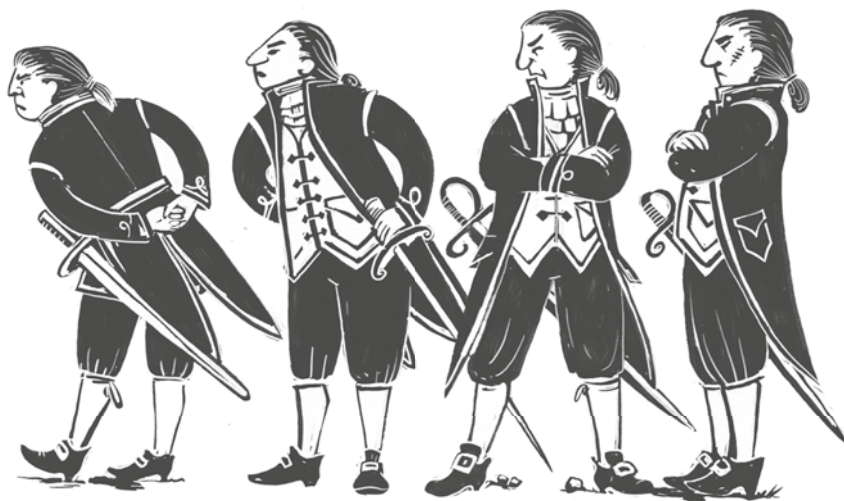

–Va, aneu per feina! –va dir el senyor en to imperiós–. Escorcolleu la casa i trobeu-me les sabates de la meva filla! ¿Oi que el barquer tenia un altre fill? A aquest també l’hem d’agafar!

«El barquer tenia un altre fill.»

«Tenia.»

En Milo en va tenir prou amb aquella sola paraula per entendre-ho. El seu pare no havia perdut els sentits. Havia perdut la vida. El Milo es va notar l’escombria a les mans, amb tot el seu pes i la seva inutilitat, amb el mànec de fusta enganxós per la suor de les palmes.

–Deixeu en pau el meu germà! –va dir en Leif amb veu ronca, encara sota els seus agressors–. Encara és un noi! No sap res! Ja us duc on són les sabates!

Els criats del senyor de l'illa van fer posar dret en Leif i li van lligar les mans a l'esquena.

«No les hi pots donar!», va pensar en Milo, amb ganes de cridar al seu germà que no els ajudés. Però l'expressió serena i obstinada que en Leif tenia a la cara el va retenir. «No les hi donaràs», va intuir de cop, convençut. «No els duràs on són les sabates».

Efectivament, en Leif va començar a guiar el senyor i els seus criats cap allà on no eren les sabates. En Milo va imaginar per què les visites tenien tanta impaciència per anar-se'n. Sabien molt bé que en qualsevol moment s'alçaria del cos del barquer un nou esperit ple de rancúnia.

En Milo va esperar que el grup hagués desaparegut enmig de la boira del vespre per sortir de la casa, i amb delicadesa va estendre una flassada sobre el vell ajagut a terra. Va intentar posar ordre als pensaments, però se sentia el cervell espès i alterat.

De cop li va venir una esgarrifança al coll i l'esquena. Va percebre, sense girar-se, que tenia alguna cosa darrere mateix. Li va semblar

ben bé que parlava. A les orelles no li arribava cap so, però aquelles paraules mudes li van deixar al pensament un rastre incert, com l'ambient d'un somni quan et despertes.

Hauria volgut fugir-ne corrent. Però si en fugia, ¿què? ¿Què li passaria, a aquell ésser? ¿I què passaria a tots els altres morts que necessitaven emprendre el seu últim viatge?

«No hi ha barquer, i en Leif està presoner. Només quedo jo.»

El senyor de l'illa no trigaria a saber que l'havien enganyat. Quan veiés que el corriol anava a morir a la platja comprendria que en Leif li havia mentit, i tornaria cap a la casa. Amb les mans tremoloses, en Milo va posar-se a descordar les botes del seu pare. Fins a aquell moment no s'havia fixat en com les tenia de gastades i en totes les vegades que les havien apedaçat.

Les persones eren com les sabates. A vegades les costures s'obrien i les soles es desenganxaven sense que ho haguessis vist a venir.

A l'illa de Merlank no està permès que els morts s'hi quedin. El seu espectre et pot matar amb la mirada. Quan el jove Milo assumeix la funció de barquer arran de la mort sobtada del seu pare, pren la responsabilitat d'endur-se els morts de l'illa.

Perseguit per un senyor amb set de venjança i dos bruixots malignes, en Milo ha de solcar unes aigües desconegudes i plenes de perills on una infinitat d'amenaques murmuren entremig de la boira. Tindrà prou imaginació i valor per dur a terme la seva imperiosa missió?

Una novel·la captivadora escrita per Frances Hardinge, guanyadora del Premi Costa, amb evocadores il·lustracions d'Emily Gravett, dues vegades guanyadora de la Medalla Kate Greenaway.

